

WYGODNE SEKATORY

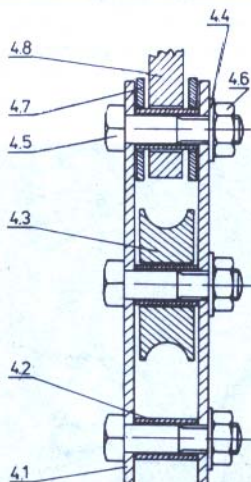
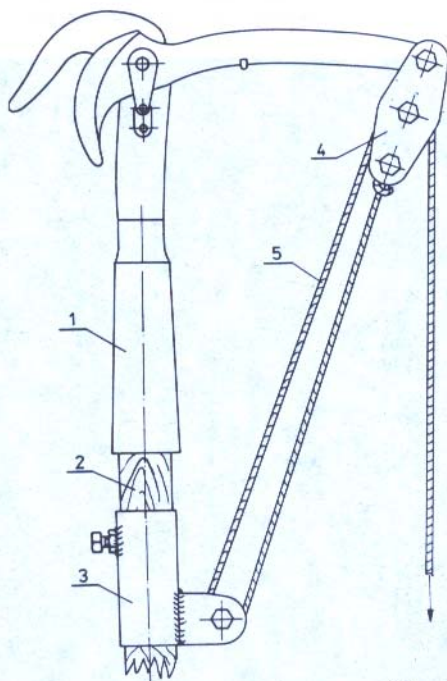
W żadnym ogrodzie, bez względu na jego wielkość, nie można się obejść bez sekatora. Użytkownicy ogródków używają przeważnie dwóch sekatorów: sekatora tyczkowego i sekatora ręcznego. Pomimo dużej

liczby różnego rodzaju narzędzi, jakie oferuje handel, posiadane przez nas i dobrze już wysłużone sekatory można ulepszyć w taki sposób, aby praca przy ich użyciu była mniej męcząca i wygodniejsza.

Artykuł dofinansowany ze środków
NARODOWEGO FUNDUSZU
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ

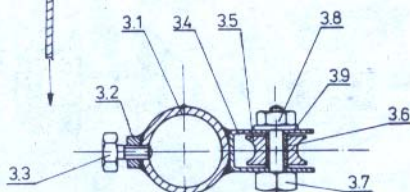

Rys.1

Rys.3

Rys.2

Sekator tyczkowy

Praca sekatorem tyczkowym jest dość męcząca. Operowanie długą tyczką zmusza do pracy z podniesionymi rękami, a do samego cięcia trzeba także użyć sporej siły. O ile pierwszą uciążliwość nie bardzo można usunąć, to z drugą możemy sobie łatwo poradzić wprowadzając drobną, chociaż dosyć istotną przeróbkę, wg rysunku 1. Przeróbka polega na zastosowaniu dodatkowej oprawki z kółkiem (3) mocowanej na tyczce sekatora oraz bloczka (4) zamocowanego na końcu dźwigni noża ruchomego.

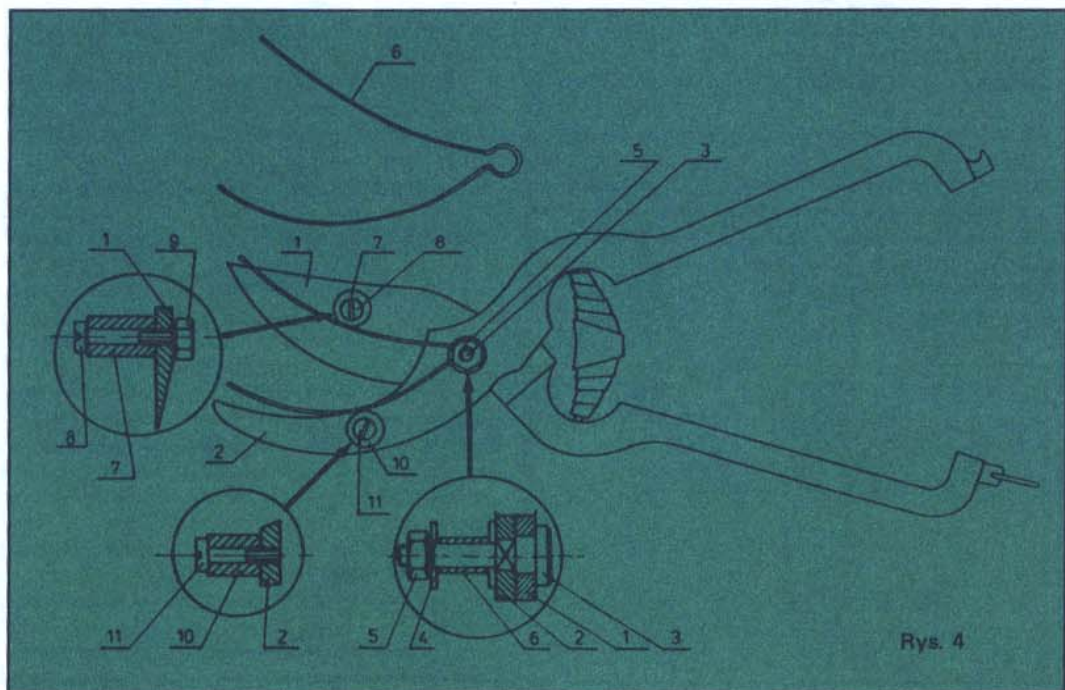
W opisie pomijamy przygotowanie sekatora (1) i jego mocowanie na tyczce (2), przechodząc od razu do opisu oprawki (3) – rys. 2. Rurkę (3.1) dostosowaną do średnicy tyczki (2) możemy wykonać z blachy stalowej grubości 2 mm. Do rurki należy przyspawać nakrętkę M6 (3.2), w którą wkręcona będzie śruba M6 (3.3) służąca do unieruchamiania oprawki na tyczce.

Po przeciwnej stronie, ale w drugim końcu oprawki przyspawany będzie wspornik (3.4) wykonany także z blachy \neq 2 mm. We wsporniku tym, na osi, jest umieszczony krążek o kształcie umożliwiającym przesuwanie linki. Krążek obraca się na tulejce z rurki mosiężnej, dłuższej o około 0,5–1 mm od grubości krążka. Na śrubę (3.7) przetkniętą przez otwory we wsporniku z nałożoną nań rurką (3.6) i kółkiem (3.5) nakręca się nakrętkę (3.8), pod którą znajduje się podkładka (3.9). Krążek powinien swobodnie obracać się na rurce,

dlatego jego tulejkę należy nasmarować kroplą oleju maszynowego.

Podobnie postępujemy z bloczkiem (4). Można tutaj wykorzystać gotowe bloczki, które bez trudu kupimy w sklepach z artykułami żeglarskimi. Odpada wówczas wykonywanie bloczka, co zresztą nie jest trudne. Okładziny bloczka (4.1) wykonana można z blachy stalowej, mosiężnej lub alumini-

wej grubości 2 mm, lub z nieco grubszej (rys. 3). Tulejkę (4.2) – 3 szt. – odcina się z rurki mosiężnej – wszystkie tulejki muszą mieć jednakową długość, większą o około 0,5–1 mm od grubości krążka (4.3). Krążek ten, podobnie jak krążek (3.5) musi się swobodnie obracać na tulejce.

Ponieważ ucho dźwigni sekatora (4.8) może być nieco cieńsze niż odległość między okładzinami bloczka, to dla równomiernego umieszczenia dźwigni w bloczku należy zastosować dodatkowe podkładki (4.7). Bloczek skręcony jest za pomocą śrub (4.5), podkładek (4.4) i nakrętek (4.6). Autor wykorzystał w bloczku krążek o średnicy zewnętrznej 30 mm, grubości 10 mm z otworem o średnicy 8 mm. Tulejki zostały wykonane z rurki mosiężnej o średnicy zewn. 8 mm i grubości ścianki 1 mm. Do skręcenia bloczka zostały użyte śruby M6 × 20 mm. Odległości między otworami w okładzinach bloczka wynoszą 32 mm, a więc jest to bloczek nieduży.

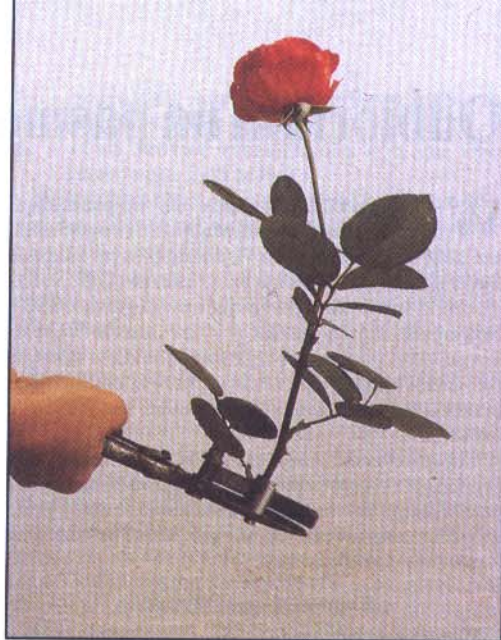
Po założeniu oprawki (3) na tyczkę (2) i umocowaniu bloczka (4) na dźwigni sekatora, zabierzemy się do przewleczenia i zamocowania sznura wg rys. 1. Powinien to być sznur mocny i dobrej jakości.

Sekator z chwytakiem

Ucięta sekatorem gałązka lub kwitnący pęd róży, natychmiast opada i trzeba drugą ręką ją podnieść. Pół biedy gdy są to gałązki o gładkich pędach, ale pędy, np. róż a więc kłujące, to już pewien kłopot. Możemy się go pozbyć dokonując małych przeróbek w posiadanym sekatorze, wg rys. 4.

Przeróbka ta polega na zastosowaniu sprężyny zaciskowej (6) umocowanej na osi sekatora, a dociskanej do obciętego pędu przez dwie tulejki (7) i (10) umocowane na stałe na obu nożach sekatora.

W obu częściach usprawnianego sekatora (1) i (2) należy wyznaczyć miejsca, gdzie zostaną wywiercone i nagwintowane otwory z gwintem M4. Śruba łącząca (3) obie części sekatora będzie w tym przypadku mało przydatna i trzeba ją zastąpić

nową, której długość należy ustalić indywidualnie, uwzględniając szerokość użytej sprężyny.

Do skręcenia obu części (1) i (2) oraz sprężyny (6) będą potrzebne: śruba (3), dwie podkładki (4) i nakrętka (5), których wielkość będzie zależała od zastosowanej śruby.

Sprężynę (6) wykonujemy wg rysunku z blachy sprężynowej. Ponieważ zdobycie takiej blachy jest trudne, można w tym celu wykorzystać sprężynę, np. ze starego zegara. Autor w swoim sekatorze użył takiej właśnie sprężyny.

Przystosowanie sprężyny zegarowej do naszych celów jest dosyć trudne, ale możliwe do wykonania przy odrobinie cierpliwości. Miejsce gięcia sprężyny trzeba podgrzewać do takiej temperatury, przy której będzie można sprężynę dosyć swobodnie wyginać.

Na nożach: dolnym (1) i górnym (2) mocujemy za pomocą wkrętów (8) i (11) tulejki dociskowe (7) i (10). Tulejki te mogą być wykonane z dowolnego materiału, a więc: twarde drewno, tekstolit, winidur, aluminium.

W dolnej części sekatora, na wkręt (8) należy wkręcić nakrętkę (9) dla dodatkowego zabezpieczenia przed jego wykręcaniem, nie można jednak uczynić tego dla części (2) sekatora. Wkręt (11) nie może wystawać ponad powierzchnię noża sekatora.

Poprawność przeróbki sekatora można ocenić w ten sposób, że po obcięciu pędu, powinien być on zaciśnięty pomiędzy ramionami sprężyny w taki sposób, że sekatorem można swobodnie operować bez obawy wypadnięcia pędu. Jeżeli tak nie jest, to może pomóc wymiana tulejek (7 i 10) na tulejki o większej średnicy albo dodatkowe dogięcie sprężyny dociskowej.

Stefan Zbudniewek

